

Cursus Gemeente zijn

Zout & Licht Hilversum

Oscar Griffioen

Juni 2020

Les 9 Vijf Metaforen van de gemeente en de kernpunten daarvan [CG-9]

Basis Teksten:

- Mat.5:13-14 "...jullie zijn het zout der aarde en het licht der wereld..."
- Mt.13:37-38 – "...de akker is de wereld..."

Onderdeel D – Metaforen

Les 9 – Vijf metaforen van de gemeente en de kernpunten daarvan

De vijf metaforen van de Gemeente en de kernpunten daarvan

A. De Gemeente als Lichaam

Wanneer Paulus de gemeente vergelijkt en omschrijft als een lichaam, Ef.1:22-23, geeft hij een duidelijk idee:

- De eenheid en de afhankelijkheid van elkaar van alle leden van dat lichaam.
- Door de gemeente niet zo maar met een lichaam te vergelijken maar met "het lichaam van Christus", 1Kor.12:27, wordt Christus het centrale punt van aandacht gegeven.
- Ook al zijn er verschillende lokale gemeenten, we moeten blijven realiseren dat er daadwerkelijk maar "een lichaam van Christus" kan bestaan: maw.: we kunnen ons geen sektarische arrogante houding veroorloven.
 - Het idee van de "ware kerk".

- De verschillende leden van het lichaam dienen samen te werken in eenheid om het goed te laten functioneren.
 - NB. Ieder dient te begrijpen dat elkeen belangrijk is om het geheel te laten functioneren zoals het hoort.
- Het fysieke idee van deze metafoor is vaak *te letterlijk* genomen door oude en moderne christelijke tradities.
 - Er wordt bijvoorbeeld gezegd dat zoals Christus eens vlees werd – in een lichaam verscheen – dat even zo nu alleen Christus verschijnt in het Lichaam, dat is de Gemeente.
 - Zo wordt de gemeente gezien *als Christus*.
 - **Het is niet waar** dat we van de metafoor “de gemeente als lichaam” kunnen concluderen dat *de gemeente Jezus zelf is!!*
- De focus waar deze metafoor toe oproept is dat we eerst “opwaarts kijken” naar Christus en dan “in elkaar” Christus zien.
- De nadruk in de context van deze metafoor is op het hoofd, Christus.
 - Dit leidt tot verlangen en werken aan eenheid en groei van elk lid binnen het geheel wat we als gemeente zijn.

Samenvatting Gemeente als Lichaam

Focus: Christus, die ons ondersteunt in groei en eenheid.

Nadruk: Het Leven van Christus; aanbidding, opbouw (= educatie).

Aantekeningen:

- Het belang van het Hoofd, Kol.1:18; Ef.1:22
- Afhankelijk zijn van het Hoofd, Kol.2:19
- De eenheid van de delen van het lichaam
 - Gedoopt in een lichaam, 1Kor.12:13
 - Velen zijn toch één in Christus, Rom.12:5.
- Verscheidenheid, maar wederzijdse afhankelijkheid van de delen van het lichaam.
- Hoofd en lichaam worden onderscheiden – Het lichaam is niet het Hoofd.
- Het Hoofd voorziet in dat wat nodig is voor eenheid en groei.

Toepassing: Alle delen van het lichaam werken in eenheid samen wanneer er een gezamenlijk doel is.

B. De Gemeente als Bruid

Er zijn niet veel verwijzingen naar deze metafoor van de gemeente in de bijbel, toch is het een krachtige illustratie wat ons helpt om het doel van de gemeente te zien en te begrijpen. De meest bekende en duidelijkste plaatsen waar dit metafoor wordt gebruikt is

- 2Kor.11:2
- Ef.5:24-32

Samenvatting Gemeente als Bruid

Focus: Liefde van Christus

Nadruk: Liefde, aanbidding, opbouw

Aantekeningen: Reinheid, waardigheid, volwassenheid en toewijding

- De diepe liefde van de bruid en bruidegom voor elkaar; Ef.5:2, 25-27; 3:18-19.
- Bruiloftsfeest en vreugde
 - Bruidegom komt om zijn bruid op te halen en in zijn huis te brengen
 - Bruiloftsstoet
 - Christus bereid zijn bruid voor; Ef.5:27; Openb.19:7-9
- Huwelijksgeld: Christus heeft zijn bruid gekocht met zijn eigen bloed, Hand.20:28
 - Gemeente is uitgehuwelijkt aan Christus, Matt.9:15; 25:1; 2Kor.11:2.
 - Gemeente zal worden opgenomen door Christus en in Zijn Vader huis worden gebracht; Joh.14:3.
- Gelijkvormig worden (een worden) met Christus, 1Thess.4:16-17.

C. De Gemeente als Gebouw en Tempel

Vraag:

- Op wat voor manier helpen bijvoorbeeld teksten als 1Petr.2:5 en Hand.17:24 ons om de bouw van kerkgebouwen, zoals kathedralen, te evalueren? Probeer enkele conclusies te maken.

Antwoord:

- Een kathedraal of een ander gebouw wat gebruikt wordt voor een kerkdienst is nooit een “kerk”...
- ...het is enkel Bijbel om de kerk (of gemeente) zien *als een tempel of gebouw*.
- Bijbels gezien kan je niet “naar de kerk gaan” – maar de “kerk komt samen” (zie betekenis *Ekklesia*).
- God is niet meer aanwezig in een gebouw speciaal voor kerkelijke doeleinden dan in elk ander gebouw...
- ...God is aanwezig *in* zijn volk, zijn mensen; Kol.1:27.
- Christenen dienen zich te realiseren dat zij door de hele week heen Gods tempel zijn en dat Hij aanwezig is in en rondom hen.
- De gemeente als tempel (dus in mensen want bij *ekklesia* gaat het om *mensen* en niet om gebouwen of structuren) geeft aan de noodzaak van het bewustzijn dat waar christenen zijn, God even eens is: “De kerk op maandag!”
- De gemeente als gebouw, tempel, geeft in de context in de Bijbel niet een stabiel, onbeweeglijk gebouw aan, maar een *gebouw dat groeit, of gebouwd wordt!*...
- ...met andere woorden: we staan zelf in de steigers – we worden opgebouwd.

NB.

- Herinner de context van de hele Bijbel: God is geïnteresseerd in mensen, niet in gebouwen!
- We hebben de opdracht discipelen te maken en niet om kerken te starten!!
 - De Hel kan de Gemeente niet vernietigen; Matt.16:18
 - ...maar het communisme kon wel kerken vernietigen, dwz. de gebouwen...!

- Begrijp het vleselijke verlangen naar *religie*: het verlangen naar een speciale tijd, speciale plaats en speciale liturgie om God te behagen...
- ...maar God is een God van relatie en niet religie...!

Samenvatting Gemeente als Gebouw/ Tempel

Focus: Aanwezigheid, tegenwoordigheid van Christus

Nadruk: Aanwezigheid van de Heer; aanbidding, opbouw en vermenigvuldiging.

Aantekeningen:

- Christus is de hoeksteen; 1Kor.3:10-11
- Christus is het fundament; 1Petr.2:4-6
- We worden opgebouwd doordat we constant groeien; 1Petr.2:4-5; Ef.2:21-22; 4:11vv.
- Tempel = de plaats waar God woont, aanwezig is
 - Israel *had* een tempel
 - Wij, als gemeente, *zijn* de tempel!
- Apostelen en Profeten zijn het fundament, terwijl Christus de hoeksteen is; Ef.2:20.
- Petrus belijdenis aangaande Christus "fundamenteel"; Matt.16:15-18.
- Vernietig niet Gods tempel door partijschappen en scheuringen; 1Kor.3:16-17.

D. De Gemeente als Priesterschap

Jezus is degene die ons voor gegaan is eens en voor altijd om een weg tot de troon der genade te bereiden voor iedereen en voor altijd, vgl. Hebr.4:14-16.

- De gemeente hoeft geen andere offers te brengen voor hun zonden en zij heeft directe toegang tot God.
- Er zijn echter andere offers die wij als priesters dienen te brengen; 1Petr.2:5.

In sommige gemeenten (denominaties) is het concept van priesterschap toegepast naar het *OT-begrip*:

- het onderscheid tussen *priesters en het gewone volk*.
- Dit geeft de reden en oorzaak van ceremoniën en rituelen.
- Het "volk" kijkt wat de priesters doen.

Maar het NT leert ons dat alle gelovigen priesters zijn.

- Dit werd weer opnieuw benadrukt door de reformatie; de openbaring die God aan Luther gaf:
 - De rechtvaardige leeft uit (persoonlijk) geloof.
 - De Bijbel is het Woord van God en dient beschikbaar te zijn voor elke gelovige.
 - Elk gelovige is een priester die God vertegenwoordigt naar de wereld en de wereld naar God toe.
- Deze Bijbelse nadruk maakt dat voor elke gelovige elk aspect van elke dag in zijn/haar leven een religieuze activiteit wordt: Je staat altijd in de dienst...!
 - Als het gaat om relatie: in het dagelijks contact met de mensen om ons heen hebben we invloed in de levens van mensen omdat we deel zijn van Christus' priesterschap.
 - Als het gaat om wat we hebben en wat we zijn: in wat we doen en laten, wat we hebben en hoe we bidden, in elk gesprek, ons hele leven kunnen we dienstbaar aan God maken als een offer; Rom.12:1-2

Samenvatting Gemeente als Priesterschap

Focus: Aanbidding, vermenigvuldiging

Nadruk: Bediening, het dienen

- Aan God
- En aan de wereld.

Aantekeningen:

- Alle gelovigen zijn dienaren; priesters aan en van God; 1Petr.2:5-9
- Gelovigen zijn mediators, tussenpersonen; Openb.1:4-6; 5:9-10; 20:6
 - Tussen God en de wereld.

E. De Gemeente als Kudde

Deze metafoer, illustratie, spreekt over de relaties binnen de gemeente.

- De Herder van de kudde heeft de taak van het leiden van de gemeente overgegeven aan onder-herders; zie bijv. Joh.21:15-17; 1Petr.5:2.
 - “Mijn schapen”
 - Bijbels leiderschap is altijd dienstbaar.
- Het verlangen en de noodzaak van de mens naar/om leiding, raad en organisatie.
- Ondanks dat er een Geest-geleide groei is in elke gelovige, niemand (zelfs niet volwassen leiders met veel ervaring) kan zonder leiding en leiders zonder af te dwalen.
- Onafhankelijkheid is zonde!
- Het belang van deze illustratie is dat het idee van “kudde” onze verkeerde motivaties corrigeert zowel in leiders als degene die worden geleid en gevoed – namelijk dat we allen afhankelijk zijn van de Grote Herder en elkaar.

Samenvatting Gemeente als Kudde

Focus: Leiderschap en volgen; de zorg van de herders voor de kudde.

Nadruk: Relaties binnen de gemeente; de noden (een kudde heeft noden); Opbouw (edification).

Aantekeningen:

- “Een schaap dat niet een deel is van een kudde, blijft niet erg lang een levens schaap!”
- De gemeente is de kudde van Jezus Christus
 - Hij is de Goede Herder; Joh.10:11, 14
 - Hij is de Hoofd-herder; 1Petr.5:4.
- Oudsten (leiders) dienen de kudde te “herderen”; 1Petr.5:2
- ...de leiders zijn er voor de mensen, niet de mensen voor de leiders!

4. Metaforen door de geschiedenis heen misbruikt

Er bestaat het gevaar dat we bepaalde metaforen belangrijker gaan vinden dan andere en dat we in een metafoor meer willen zoeken en vinden dan aanvankelijk bedoeld is.

Van de metaforen moeten we leren wat het totale plaatje is wat God met de Gemeente voorheeft.

Enkele voorbeelden van de kerkgeschiedenis waarin de metaforen verkeerd werden (en worden) gebruikt:

- a) De gemeente als Lichaam
 - De gemeente werd gezien als het fysieke lichaam van Christus op aarde;
 - Haar leiders werden gezien als directe vertegenwoordigers van God op aarde.
- b) De gemeente als Priesterschap
 - Kerkleiders gingen functioneren als priesters naar OT-model.
 - Er kwam scheiding tussen priesters en leken – geestelijken en niet-geestelijken.
 - Wat ín de kerk gebeurde werd gezien als heilig en de wereld als onheilig.
 - Rituelen en ceremoniën, naar het voorbeeld van de OT-offers.
- c) De gemeente als Gebouw/ tempel
 - De gebouwen werden belangrijker dan de mensen.
 - Geld ten behoeve van gebouwen.
 - Het geloof dat de kerk een “gebedshuis” is en dat God daar meer vertegenwoordigt is en woont.